

1. møde

Tirsdag den 5. oktober 2004 kl. 12.00

Aldersformanden (Svend Auken):

Velkommen til det nye folketingsår.

I henhold til grundloven er Folketinget på denne første tirsdag i oktober trådt sammen til sit første møde i det nye folketingsår. Da jeg er det medlem, der længst har været medlem af Folketinget, er det igen i år min opgave at lede valget af Præsidium og valget af tingsekretærer.

Til formand har samtlige medlemmer af Folketinget og samtlige grupper indstillet hr. Christian Mejdahl. Da der således ikke foreligger andre indstillinger, vil jeg betragte indstillingen som vedtaget. (*Ophold*). Den er vedtaget.

Hr. Christian Mejdahl er fortsat formand for Folketinget, og vi siger tillykke med det enstemmige genvalg til vores formand.

Til næstformænd har Tingets fire største folketingsgrupper ud over den folketingsgruppe, som formanden tilhører, udpeget følgende medlemmer:

Til første næstformand har Socialdemokraternes gruppe udpeget mig, til anden næstformand har Dansk Folkepartis gruppe udpeget hr. Poul Nødgaard, til tredje næstformand har Det Konservative Folkepartis folketingsgruppe udpeget hr. Kaj Ikast, og til fjerde næstformand har Socialistisk Folkepartis folketingsgruppe udpeget hr. Aage Frandsen.

Til tingsekretærer er i henhold til de indgåede valgforbund og gruppernes indstilling valgt følgende medlemmer:

Fru Inge Dahl-Sørensen, Venstre, fru Birthe Skaarup, Dansk Folkeparti, fru Lissa Mathiasen, Socialdemokraterne, og fru Grete Schødt, Socialdemokraterne.

Dermed er Tinget sat, og jeg skal bede formanden om at indtage formandspladsen.

Formanden:

Jeg vil sige tak til Folketinget, fordi man har vist mig den tillid igen at vælge mig til formand. Jeg vil forsøge at dele sol og vind lige over for Tingets medlemmer, og jeg vil gøre mit bedste for i samarbejde med Præsidiat at opfylde de forpligtelser, der hviler på mig som formand for Folketinget.

Der er tradition for, at kongehuset gæster Folketinget på denne første dag i det nye folketingsår, og det er også tilfældet i år. Derfor byder jeg hjertelig velkommen til Hendes Majestæt Dronningen, til Hans Kongelige Højhed Prinsen, til Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik, til Hendes Kongelige Højhed Kronprinsesse Mary, til Hans Kongelige Højhed Prins Joachim, til Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Alexandra og til Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte. Hjertelig velkommen.

Jeg byder velkommen til repræsentanterne for Højesteret, velkommen til formanden for Grønlands Landsting og Grønlands landsstyreformand, velkommen til formanden for Færøernes Lagting og Færøernes lagmand og velkommen til Københavns overborgmester. Samtidig vil jeg benytte lejligheden til at sende Folketingets hilsen til Grønlands Landsting og til Færøernes Lagting.

Jeg byder også velkommen til alle øvrige gæster og til de mange ude i landet, som har valgt at følge åbningen af Folketinget her i dag i radio og på fjernsyn.

Jeg skal så give ordet til statsministeren, for at han kan give den i grundloven omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38 (mundtlig del) (Redegørelse nr. R 1).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det går godt i Danmark.

Vi har en solid økonomi – en af de stærkeste i Europa – vi har et rekordstort overskud på betalingsbalancen, og overskuddet på de offentlige finanser er blandt de største i Europa. Den offentlige gæld er nedbragt med over 17 mia. kr. siden 2001, og renten er meget lav. Solide overskud og nedbringelse af gæld, samtidig med at skatterne er sat ned.

Vi indførte et skattestop fra regeringens første dag, og det har vi overholdt. Der har nu været skattestop i 1.043 dage, og vi er endda gået videre. I år har vi givet skattelettelser for næsten 10 mia. kr.

Vi har præsteret skattestop og skattelettelser, samtidig med at der er gennemført forbedringer af velfærden. Siden 2001 er det offentlige forbrug vokset med 13 mia. kr. – penge, der især er brugt på øget velfærd – og der er også blevet fle-

re medarbejdere til at yde velfærden. I dag er der 14.000 flere ansatte i den offentlige sektor end for 3 år siden.

Ledigheden er begyndt at falde. Beskæftigelsen er stigende og vil næste år være højere end nogen sinde før, så regeringens politik med skatenedsættelser og forårspakke virker altså. Vi er på rette spor, det går godt, og det kommer til at gå endnu bedre, hvis vi fastholder regeringens kurs.

Forventningerne til fremtiden er lyse. Flere og flere virksomheder ser positivt på de økonomiske udsigter og på beskæftigelsen, og danskerne tillid til den økonomiske udvikling er i top. Optimismen blomstrer i Danmark.

Kl. 12.05

Det danske samfund står stærkere rustet end nogen sinde til at møde fremtidens udfordringer, og udfordringer er der nok af. Men netop, når det går godt, skal vi tage fat på at sikre det danske samfund, så kommende generationer kan opleve fortsatte fremskridt og fortsat trykthed og velfærd.

Den nok største udfordring er den, man med et lidt fremmedgørende ord kalder globalisering. Vi oplever i disse år, at en del af vores produktion og vore arbejdspladser flytter til lande østpå, hvor lønningerne er betydelig lavere end her. Men vi kan ikke, og vi skal ikke konkurrere på lønnen med lande som Kina og Polen eller opstille kunstige barrierer, for det vil kun gøre os fattigere. Vi skal i stedet skabe nye job ved at konkurrere på dygtighed, så de arbejdspladser, vi mister til lavtlønslandene, bliver erstattet af gode, vellønnede job.

Når andre er billigere, skal vi være bedre. Vi skal blive bedre til at oprette nye arbejdspladser, vi skal gøre Danmark til et førende iværksætter-samfund, vi skal forske og få ny viden og nye ideer, og så skal vi omsætte den nye viden og de nye ideer til vækst og til arbejdspladser.

Men vi skal også bevare tryktheden for den enkelte. I gamle dage var trykthed på arbejdsmarkedet forbundet med fast job og lange opsigelsesvarsler, men i vore dage handler trykthed på arbejdsmarkedet også om viden, om kvalifikationer og om evnen til at omstille sig til nye tider. I dag er det ikke nok at tage en uddannelse og så tro, at man kan leve af den resten af livet. Vi skal løbende dygtiggøre os, vi skal kunne matche nye krav, og vi skal kunne omstille os til nye job, når gamle forsvinder.

Viljen til forandring er vejen til trykthed. Derfor skal der være bedre muligheder for at kunne

få relevant omskoling og efteruddannelse for så vel faglærte som ufaglærte, for dem med de lange uddannelser og dem uden, for dem, der arbejder med de nyeste teknologier, og for dem, der arbejder inden for traditionelle håndværk. Det gælder alle, og det er et fælles ansvar for det offentlige, for virksomhederne og for medarbejderne. Regeringen har derfor sammen med arbejdsmarkedets parter iværksat et fælles projekt for, hvordan vi kan skabe et markant løft af voksen- og efteruddannelserne, og det er mit håb, at alle Folketingets partier vil bakke op om denne langsigtede plan og om den lovgivning, der skal følge op på arbejdet.

Morgendagens udfordringer kræver, at vi forbedrer hele vores uddannelsessystem. Regeringen har allerede gennemført en række afgørende reformer af folkeskolen, gymnasier, erhvervsskoler og universiteter, alt sammen for at højne det faglige niveau. Men vi mener, at der er meget mere at gøre, bl.a. i folkeskolen. Det duer ikke, at visse skoler stadig bruger forældede bøger og forældede undervisningsmaterialer. Det er jo helt håbløst, hvis det er rigtigt, at der er folkeskoler, som stadig bruger atlas med det gamle Sovjetunionens grænser. Det kan vi simpelt hen ikke byde den generation, der om nogle år skal tage livet tag med globaliseringens udfordringer.

Folkeskolen skal have et løft. Over de næste 4 år vil vi tilføre i alt knap 2,3 mia. kr. til flere timer, til lærebøger, til modernisering af lokaler, til computere og til efteruddannelse af lærere. Men penge gør det ikke alene. Vi har i forvejen verdens dyreste folkeskole, men det afgørende er undervisningen. Det afgørende er, at alle elever kommer ud af skolen med gode faglige færdigheder.

Kl. 12.10

Vi skal sikre, at vore børn og unge lærer noget, de kan bruge. Derfor har vi indført bindende mål for, hvad eleverne skal kunne på bestemte klassetrin i folkeskolen, og vi vil give skolerne bedre mulighed for at teste, om målene bliver nået. For at styrke kendskabet til centrale dele af dansk litteratur vil der nu blive udsendt en for-tegnelse over forfatterskaber, som eleverne skal have stiftet bekendtskab med i skolen.

Der bliver udsendt nye læreplaner for gymnasiet. Vi vil foreslå styrket faglighed i lærer- og pædagoguddannelserne, og vi vil fremsætte forslag om, at de enkelte uddannelsesinstitutioner skal offentliggøre deres mål og deres resultater, bl.a. hvor mange der fuldfører uddannelsen, og hvor mange der finder beskæftigelse efter endt

uddannelse. Vi skal med andre ord tro på, at det gør en forskel, at vore børn lærer noget, og at det ikke er ligegyldigt, hvad de lærer. Og nej – det er ikke tilbage til fortiden, det er investering i fremtiden.

Vi er gode til at få ideer i Danmark, men vi er mindre gode til at omsætte ideerne til vækst og beskæftigelse. Vejen fra forskning til forretning skal være kortere, nemmere og hurtigere, og derfor skal en ny lov give universiteter og forskningscentre mulighed for at oprette selskaber, som med forskernes resultater i hånden professionelt kan starte en ny produktion sammen med private. Regeringen vil fremsætte forslag om etablering af idéværksteder, hvor studerende og forskere kan afprøve og udvikle nye produkter og forretningsideer – væksthuse, som skal støtte udviklingen fra opfindelser til arbejdspladser.

Vi vil danne en iværksætterfond, som kan skaffe risikovillig kapital til start af nye virksomheder. Vi etablerer en særlig gunstig låneordning for iværksættere, vi arbejder sammen med pensionsinstitutterne om at skaffe flere midler til investering i nye virksomheder, og vi har nedsat Tænketanken – fremtidens vækst, som skal komme med bud på, hvad Danmark skal leve af i fremtiden.

Danmark skal være en teknologisk højdespringer, og derfor etablerer regeringen en særlig højteknologifond. Vi vil målrette fondens midler til ambitiøs forskning og udvikling på områder, hvor der er chance for at skabe varige arbejdspladser med fremtid i. Målet er i første omgang at bygge fonden op til 16 mia. kr., vi vil herudover på næste års finanslov afsætte næsten 10 mia. kr. til forskning, og vi vil optage 500 flere studerende på forskeruddannelserne om året, så vi får uddannet en ny generation af unge, dygtige forskere. Men regeringen vil videre end det. Vi har en vision om Danmark som et førende videnssamfund. Vi vil øge indsatsen med forskning og udvikling markant, og vi vil forbedre uddannelserne yderligere.

Til foråret vil regeringen præsentere en flerårsplan for Danmark som førende vækst-, viden- og iværksættersamfund. Vi sætter det mål, at det offentlige og de private virksomheder tilsammen øger indsatsen med forskning og udvikling, så vi i 2010 når op på et beløb svarende til mere end 3 pct. af landets samlede produktion, bruttonationalproduktet. Det vil bringe Danmark blandt de absolut førende lande i Europa, når det gælder forskning og udvikling. Det er en

stor udfordring, men en udfordring, som vi kan klare. Vi har styr på økonomien, og vi har før vist, at vi magter at omstille os.

Jeg forstår godt, hvis mange mennesker er bekymrede over al den debat om udflytning af job til Østeuropa og Asien. Men vi kan forvandle globaliseringen fra en trussel til en chance, hvis vi bærer os klogt ad, hvis vi dygtiggør os, og hvis vi tager fat nu, og det skal vi.

Kl. 12.15

Siden regeringsskiftet i november 2001 har regeringen gradvis fornyet og udviklet det danske velfærdssamfund. En forandring, som er gået hånd i hånd med tryghed.

Nu fortsætter regeringen sit arbejde med at forny, udvikle og skabe vækst og velfærd i det danske samfund. Vi tager udgangspunkt i det enkelte menneske, ikke i systemet. Vi er ikke bundet af særlige hensyn til organisationer eller bevægelser. Vi tager i stedet fordomsfrit fat om tingene og forsøger at skabe de bedste rammer for befolkningen.

Vi har aftalt en kommunalreform, som giver den enkelte borger mere kvalitet for pengene. Vi styrker det lokale demokrati gennem stærke, bæredygtige kommuner. Vi styrker kommunerne ved at give dem flere opgaver.

Det er den største og vigtigste reform af den offentlige sektor i mange år. En reform, der skal sikre fortsatte forbedringer af den offentlige service – for de syge, for de handicappede, for de svage grupper, for de ledige og for alle andre.

Reformen påvirker mange tusinde medarbejdere. Til alle dem vil jeg gerne understrege og gentage: Alle medarbejdere følger med opgaverne over i den nye struktur. Vi har brug for jeres kompetencer og motivation til at løse de mange vigtige opgaver. Regeringen lægger afgørende vægt på tryghed for de ansatte.

I hele landet er der netop nu en rivende udvikling i gang. Danmarks kortet skifter dagligt udseende. Mange kommuner har besluttet at slå sig sammen, andre er på vej til det. Vi ser en optimisme og en vilje til forandring og til at tænke nyt over hele landet. Det er en bølge af forandring, som viser, at kommunalreformen er den rigtige løsning på det rigtige tidspunkt. Det lover godt for fremtiden.

Jeg er glad for den aftale, vi har indgået. Den er bred i sit indhold. Den har bred opbakning blandt landets kommunalpolitikere, men desværre er der partier i Folketinget, som har valgt at holde sig uden for aftalen, partier, der nor-

målt gerne vil opfattes som ansvarlige og reformvenlige.

Politikerne i kommunerne har viljen og modet til forandring. De fortjener bred opbakning fra Folketinget. Jeg håber derfor, at der vil være bred tilslutning til de konkrete lovforslag, som vi lægger frem. Regeringen giver alle endnu en chance for at vise, at de godt vil være med.

Vi vil fortsætte med at forny og forbedre vore sygehuse. Behandlingen af sygdomme på danske sygehuse skal være i verdensklasse. Og ventetiderne skal væk eller være de kortest mulige.

Vi har tilført sygehuse over 3 mia. kr. ekstra fra 2002 til 2005. Og det virker. Der opereres nu hvert år 70.000 flere på vore sygehuse, end da regeringen trådte til. Der er ansat flere læger og flere sygeplejersker, og ventetiderne er faldet markant. Vi har givet alle borgere – uanset pengepung – ret til at vælge at blive behandlet på et privat eller udenlandsk sygehus, hvis ventetiden på de offentlige sygehuse er lang. Det har hjulpet over 37.000 patienter til at komme hurtigere i behandling for deres sygdom. 37.000 danskere, der har fået forbedret deres liv. 37.000 danskere, der har haft glæde af denne regerings opgør med fortidens ideologiske blokeringer.

Næste skridt er at gøre kvaliteten i behandlingen endnu bedre. Med kommunalreformen skaber vi fem stærke sundhedsregioner, som bliver gearret til at levere den højeste kvalitet – ved at samle behandlinger, ved bedre at udnytte mulighederne for at behandle specielle sygdomme og ved en bedre anvendelse af det personale, der er til rådighed.

Vi er nødt til at forbedre behandlingen af kræft. Der er allerede taget en række initiativer, men vi ønsker at højne kvaliteten af kræftbehandlingen yderligere. Vi vil derfor hurtigt følge op på anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsens kræftstyregruppe, og regeringen vil fremlægge en ny kræfthandlingsplan. Sigtet er at bringe kræftbehandlingen på de danske sygehuse op på det højeste internationale niveau.

Kl. 12.20

Vi skal fortsat forbedre omsorgen for vore ældre. Derfor foreslår regeringen en særlig og ekstra indsats til gavn for de ældre medicinske patienter.

Vi har indført frit valg af hjemmehjælp og ældreboliger. Kommunerne får hvert år tilført 0,5 mia. kr. ekstra til ældreplejen. Der bygges flere ældreboliger. Og mere end 170.000 ældre får nu en særlig ældreydelse, heraf får 150.000 ældre det fulde beløb.

Næste skridt er bedre vilkår for de mange ældre patienter, som er indlagt på vore sygehuse. Vi har fokuseret meget på ventetider og kompliserede sygdomme, og det har givet et positivt resultat. Nu sætter vi så stærkere fokus på de mange ældre medicinske patienter med mere almindelige sygdomme som sukkersyge og lunge-sygdomme. På finanslovforslaget for 2005 har regeringen afsat i alt 210 mio. kr. til en særlig indsats for ældre medicinske patienter.

Vi vil forstærke indsatsen for at få indvandrerne i arbejde og uddannelse og i det hele taget integreret bedre i det danske samfund. Derfor vil regeringen forebygge ghettodannelse i byerne. Og flere indvandrere skal ind i erhvervsuddannelser.

Vi har strammet udlændingepolitikken – og det virker. Antallet af opholdstilladelser er ikke længere over 17.000 om året. Antallet er nu mere end halveret til ca. 7.000.

Før valget lovede vi en fast og fair udlændingepolitik. Det har vi opfyldt, og den holder vi fast ved. Også 24-års-reglen, den regel, som siger, at man som udgangspunkt skal være mindst 24 år for at kunne få familiesammenføring her i landet. Den regel er nødvendig for at beskytte de unge piger mod de ulykkelige tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber, for at sikre en ordentlig integration.

Der er partier, som vil afskaffe 24-års-reglen med henvisning til, at den strider mod internationale konventioner og menneskerettigheder. Regeringen må kraftigt afvise den kritik. 24-års-reglen strider ikke mod nogen konvention. Vi fører en stram udlændingepolitik, ja, men den lever helt op til vore internationale forpligtelser. Der er ikke noget at komme efter.

Kritikken mod 24-års-reglen dækker reelt over, at der er oppositionspartier, som vil lempe udlændingepolitikken. Der er partier, som siger: Det er ligegyldigt, om der kommer 4.000 eller 10.000 udlændinge til Danmark ved familiesammenføring.

Jeg vil gerne slå fast: Regeringen er lodret uenig i det synspunkt. Det er ikke ligegyldigt, hvor mange indvandrere der kommer til Danmark. Vi er nødt til at holde benhårdt fast i den stramme udlændingepolitik. Kun på den måde får vi mulighed for at sikre uddannelse og arbejde til de indvandrere, som allerede er her.

Desværre arbejder kun fire ud af ti udlændinge og deres efterkommere. Det er en af de laveste andele i Europa. Resten er på kontanthjælp eller dagpenge.

Det er for svært at få fodfæste på arbejdsmarkedet for nyankomne, som mangler uddannelse og dansk kundskaber. Bl.a. stiller vi høje teoretiske krav til dem, som vil påbegynde en praktisk uddannelse, krav, som især rammer udlændinge og efterkommere. Det er som en trappestige, hvor de nederste trin mangler.

Kl. 12.25

Vi må gøre en kraftanstrengelse for at skabe flere praktiske indgange til flere uddannelser. Vi skal give mulighed for, at man kan få lov til at vise, hvad man duer til i praksis, før man går i gang med en uddannelse. Én måde at gøre det på er ved en såkaldt traineeordning, som DS Håndværk & Industri og Dansk Metal er ved at indføre. Sådanne initiativer hilser regeringen velkommen, og vi opfordrer andre til at følge det gode eksempel. Vi vil nu efterse alle offentlige ansættelsesområder for at skabe tilsvarende muligheder der.

Især de unge skal have et bedre tilbud end kontanthjælp. Vi skal tilbyde dem traineejob, forpraktik, førlørdninger og lignende i stedet for kontanthjælp. Det skal slet ikke være muligt at få kontanthjælp, hvis der er gode muligheder for at få sådanne uddannelsespladser. Uddannelse er bedre end kontanthjælp. Vi gør de unge en tjeneste ved at forlange, at de tager sig noget til, der er fremtid i. Og det gælder naturligvis alle unge.

Desværre oplever vi også en anden kilde til dårlig integration. Der er visse åndelige ledere, imamer og muftier, som bekæmper integrationen med deres kvindeundertrykkende udtalelser, deres lovreligiøse krav til den opvoksende generation og deres forstokkede forkyndelse. Jeg ved, at de færreste muslimer i dette land deler disse imamers og muftiers middelalderlige livssyn, men det bekymrer mig, at de fanatiske religiøse ledere er med til at skabe skel og konfrontation i Danmark.

Jeg vil gerne have en positiv dialog med de grupper af indvandrere, som respekterer de værdier, det danske samfund bygger på, som ønsker integration, uddannelse og arbejde. Jeg vil derfor tage initiativ til at samle repræsentanter for disse grupper af indvandrere til et møde på Marienborg her i efteråret. På dette møde vil vi med repræsentanter for indvandrerne drøfte, hvordan vi kan forbedre mulighederne for arbejde, uddannelse og integration i det hele taget.

Regeringen vil fremlægge en række yderligere initiativer: Vi vil give børnefamilierne bedre muligheder for at tilrettelægge arbejdsliv og fa-

milieliv. Derfor vil vi foreslå en pasningsgaranti for børn, når de fylder ½ år. Det kan ikke være rigtigt, at der stadig her i år 2004 er kommuner, som ikke kan tilbyde et ordentligt pasningstilbud. Derfor er vi nødt til at lovgive, så vi får de sidste kommuner med. Det giver familierne større tryghed, og det giver forældre et reelt frit valg, om de vil bruge hele barselorloven med det samme eller vende helt eller delvis tilbage til deres job. Desuden foreslår vi mere frit valg af børnepasning.

Vi vil styrke indsatsen for de svageste grupper. Derfor foreslår vi en særlig indsats for at hjælpe socialt udsatte til at få et job. Vi vil give målrettede tilbud om hjælp til bl.a. hjemløse og tidligere misbrugere.

Vi vil udbygge tilbuddene for de alt for mange mennesker, som i dag har et meget stort alkoholproblem. Den enkelte misbruger skal kunne komme hurtigt i behandling, når vedkommende er indstillet på det. Sigtet er en behandlingsgaranti for alkoholmisbrugere.

Vi vil forbedre tryghed og retssikkerhed gennem en fortsat håndfast retspolitik. Derfor foreslår regeringen at udvide politiets muligheder for at anvende dna-registeret i forbindelse med efterforskning af forbrydelser. dna-profiler er vor tids moderne fingeraftryk. De giver større chance for hurtigere at finde de skyldige og frikende de uskyldige.

Vi vil have en skarpere kurs over for spirituskørsel. Spirituskørsel er hensynsløs adfærd. Alkohol er skyld i cirka hver fjerde dræbte og cirka hver sjette kvæstede i trafikken. Vi vil derfor skærpe straffene for spirituskørsel – ved højere bøder og skærpede regler for fængselsstraffe, frakendelse af kørekort og konfiskation af bilen.

Kl. 12.30

Vi vil føre en fremsynet miljøpolitik. Derfor foreslår regeringen flere naturprojekter, som vil gavne mennesker, dyr og planter.

Vi vil forbedre vandløb og ådale som levesteder for truede arter; vi vil genskabe tidligere søer; vi vil beskytte højmoser; vi vil skabe nye grønne områder tæt på byerne, hvor mange mennesker kan få gavn af skov- og naturområder; vi vil fremme brugen af mere miljøvenligt brændstof. Derfor vil regeringen sænke afgiften på svovlfri benzin og diesel.

Efter udvidelsen med ti nye lande er EU i dag den afgørende ramme om samarbejdet mellem Europas lande. Det er i EU, at de afgørende be-

slutninger bliver taget om Europas fremtid. Her skal Danmark være med fuldt og helt.

Vi skal bruge kræfterne på at gøre Danmarks indflydelse i det nye EU så stor som muligt i stedet for de evindelige skænderier for og imod EU. Vi skal selv komme med forslag og udspil. Vi skal ikke nøjes med defensivt og bagudskulende at trække 10 eller 20 pct. fra det, som de andre har foreslået. Vi skal skabe alliancer med andre partnere om at fremme forslag og synspunkter, der kan føre EU og Europa i den retning, som vi gerne vil. Den linje har regeringen fulgt fra første dag. Og det har virket.

Under det danske EU-formandskab fik vi udvidelsen i hus. Vores forslag om en samlet og aktiv EU-politik over for de nye naboer er også blevet vedtaget, og vi er i forreste linje, når det gælder om at reformere og styrke europæisk økonomi, så Europa fremover kan skabe job og sikre borgernes velfærd. Den linje agter vi at fortsætte.

Senest har vi spillet ud med et forslag om at fordløse EU's indsats inden for forskning og udvikling. Vi vil skabe et indre marked for forskning, udvikling og uddannelse, så EU kan blive en førende vidensøkonomi i verden. Og vi har fremlagt konkrete ideer til et styrket og mere effektivt samarbejde om at beskytte borgerne mod virkningerne af terrorangreb og naturkatastrofer.

Med den nye traktat får EU den nødvendige ramme for at udvikle samarbejdet; vi får en bedre traktat. Den er nødvendig for, at det udvidede EU kan fungere effektivt, og den er mere demokratisk. Den nye traktat giver en klar beskrivelse af arbejdsdelingen i EU, giver større indflydelse til de nationale parlamenter, giver mere åbenhed og en styrkelse af borgernes rettigheder i forhold til EU.

Som bekendt skal vi have en folkeafstemning om den nye traktat. Regeringen lægger vægt på, at der bliver god tid til en grundig oplysning og debat før folkeafstemningen. Og der er rimelig god tid: Den nye traktat skal først træde i kraft den 1. november 2006.

Første skridt bliver et forsøg på at indgå en national aftale om traktaten. Regeringen har indbudt de interesserede partier til forhandlinger om en sådan aftale. Formålet er at skabe det bredeste mulige grundlag for en offensiv dansk politik i EU fremover.

Danmark har udsigt til at blive medlem af FN's Sikkerhedsråd de kommende 2 år. Valget af Danmark vil være en stor anerkendelse af Dan-

marks internationale profil og sikkerhedspolitiske engagement. Det er et stort ansvar, og det er en enestående mulighed for at få indflydelse.

Regeringen lægger afgørende vægt på fortsat at udvikle den internationale retsorden gennem FN. Vi ønsker at styrke FN og FN's Sikkerhedsråd.

International terrorisme og masseødelæggelsesvåben er nogle af de største trusler mod borgernes sikkerhed. Derfor er det vigtigt, at alle lande deltager i at bekæmpe terrorisme. Det vil Danmark arbejde for i Sikkerhedsrådet. Derfor arbejder vi også for at få formandsposten for FN's Antiterrorkomité.

Kl. 12.35

Arbejdet i Sikkerhedsrådet vil blive præget af de mange konflikter i Afrika og Mellemøsten. Afrika må ikke blive det tabte kontinent. Verdens rige lande må stå sammen om at løfte det afrikanske kontinent ud af den nuværende elendighed. Vi må hjælpe Afrika, så forfald og fortvivelse bliver afløst af fremskridt og forhåbning.

Der er brug for en bred indsats: løse militære konflikter; håndtere flygtningeproblemer, sikre demokrati og god regeringsførelse, skabe bedre handelsvilkår, stimulere økonomisk udvikling, bekæmpe aids. Regeringen vil i løbet af de kommende måneder fremlægge en samlet afrikapolitik som ramme for en mere sammenhængende og målrettet dansk indsats.

Aids er den største enkeltstående trussel mod befolkningen i Afrika. Kampen mod aids er det område, hvor en ekstra indsats for alvor vil nytte. Derfor har regeringen foreslået en ekstraordinær bevilling til bekæmpelse af hiv/aids i 2005.

Vi vil forstærke indsatsen for at hjælpe verdens fattige lande med bedre miljø og sundhed. Derfor foreslår regeringen, at vi i ulandsbistanden lægger mere vægt på miljø, rent vand, bedre sanitet og bekæmpelse af smitsomme sygdomme.

Intet sted er nøden større end blandt de millioner af flygtninge, der henslæber en håbløs tilværelse på det afrikanske kontinent. Regeringens holdning er klar: Flygtninge skal hjælpes så tæt som muligt på deres hjem. Her kan vi hjælpe bedst, og her kan vi hjælpe flest. Regeringen vil derfor styrke indsatsen for at hjælpe flygtningene, hvor de er.

Mellemøsten forbliver det centrale arnested for terror og ufred. Det må vi forholde os til. Derfor har regeringen lanceret et arabisk initiativ med det formål at fremme modernisering og de-

mokratisering i den arabiske verden. Derfor støtter regeringen, at der bliver etableret en levedygtig og selvstændig palæstinensisk stat, og derfor fortsætter vi vores indsats i Irak.

Mange spørger sig selv: Hvorfor deltager vi så aktivt i bekæmpelsen af terrorisme? Hvad skal danske soldater i Afghanistan, og hvorfor er Danmark stadig i Irak? Jeg forstår på sin vis godt de spørgsmål. Det ville jo umiddelbart være nemmere, at vi holdt os væk, blev hjemme og passede vores egen have. Men det ville være den forkerte vej. Tag ikke fejl: Situationen i fjerne lande påvirker også vort liv i Europa. Demokrati i Irak vil vise de arabiske folk, at der er en anden vej end undertrykkelse, terror og tyranni. Demokrati i Irak vil derfor bidrage til mere sikkerhed i Europa; fred i Irak vil bidrage til trykthed i Europa.

Hvis den frie verden giver op i Irak nu, vil det give ekstremister og terrorister frit løb, og de vil ikke stoppe ved Iraks grænser. Derfor skal vi hjælpe det irakiske folk med at bygge et frit og fredeligt og moderne Irak. Derfor skal vi hjælpe den irakiske regering med at skabe mere ro og sikkerhed. Derfor skal vi sammen med FN sikre og beskytte processen frem mod demokratiske valg i Irak, og derfor er jeg glad for, at der i Folketinget er bred opbakning til at forlænge den danske styrkes indsats i Irak.

Vi vil fortsætte med at forny og modernisere rigsfællesskabet. Indflydelse, medansvar, samarbejde, det er nøgleord i et moderne fællesskab. Det er også holdningen bag regeringens ønske om at forny rigsfællesskabet med Færøerne og Grønland: et samarbejdende rigsfællesskab i pagt med tiden.

Indflydelse og samarbejde er sigtet med regeringens forslag om en udenrigspolitisk fuldmagt til Færøerne og Grønland. Den vil give landsstyrerne mulighed for en selvstændig udenrigspolitisk optræden på rigets vegne i egne anliggender.

Kl. 12.40

Den færøske lagmand og jeg er enige om at søge gennemført en lovgivning, som vil give de færøske myndigheder mulighed for at overtage ansvaret for en lang række nye områder. Det drejer sig om områder af stor betydning for den enkelte borger som f.eks. retsvæsen, kriminalforsorg, familieret og udlændingeområdet. Grænsen bliver alene sat af de rammer, som grundloven og rigsfællesskabet giver.

Beslutningen om tempo og omfang for overtagelserne vil ligge på Færøerne, og et grund-

læggende princip vil være, at overtagelser af nye ansvarsområder går hånd i hånd med det økonomiske ansvar.

Regeringen og Grønlands hjemmestyre har nedsat en parlamentarisk kommission. Den skal komme med forslag til, hvordan de grønlandske myndigheder kan overtage ansvaret for flere områder. Også her er der nu lagt spor til fornyelse af forholdet mellem Grønland og Danmark inden for rammerne af grundlov og rigsfællesskab.

Vi går nu ind i den fjerde folketingsssamling, siden regeringen trådte til, med nye mål for det danske samfund. De løfter, som vi gav før valget i 2001, er gennemført. Og mere til. Nu tager vi atter fat på et nyt, travlt folketingsår.

Vi har en god politisk tradition i Danmark. Vi kan være uenige, nogle gange endda fløjtende uenige, men vi søger i reglen at tage hensyn til modparten, og vi tilstræber brede politiske forlig.

Det glæder mig, at det er lykkedes at skabe brede politiske aftaler mellem regeringen og partierne i Folketinget. Siden valget i november 2001 er omkring 80 pct. af lovene vedtaget med et bredt flertal her i Folketinget.

Og det er ikke bare smålove. Der står brede flertal bag en række store reformer: folkeskolereform, gymnasierreform, universitetsreform, flerårsaftale for erhvervsskolerne, forsvarsforlig, aftale om »Flere i arbejde«, aftaler om Nordsøen og om energi – blot for at nævne nogle af de større aftaler.

Selvfølger det ikke et mål i sig selv, at der står brede flertal bag lovene. Det vigtigste er selvsagt, at vi gennemfører det, som er rigtigt og nødvendigt. Men det er en klar fordel, hvis vi samtidig kan skabe politisk bredde bag betydende reformer. Det vil regeringen også lægge op til i den kommende folketingsssamling. Vi inviterer alle Folketingets partier til et bredt samarbejde.

Må jeg opfordre til, at vi indleder Folketingets arbejde med at udbringe et leve for Danmark.

Danmark leve!

(Statsministerens opfordring besvaredes med et trefoldigt hurra).

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38 (skriftlig del)

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): I denne skriftlige del af redegørelsen gives en kortfattet omtale af de lovforslag og forslag til